

Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци

***развитие на производството,
вноса, износа и продажбите
в България***

Състояние към декември 2021 г.

*Изготвен със съдействието на
Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци (СППЗ)*

гр. София, май 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I .	Икономически перспективи пред ЕС и Евронзоната	7
II .	Основни макроикономически показатели	9
	2.1. Брутен вътрешен продукт	10
	2.2. Производство	10
	2.3. Оборот в търговията	11
	2.4. Външна търговия.....	11
	2.5. Чуждестранни инвестиции	12
	2.6. Заетост	13
	2.7. Заплати и доходи	13
	2.8. Международен туризъм.....	13
	2.9. Консолидиран бюджет	14
III .	Основни тенденции в консервната промишленост.....	15
	3.1. Основни икономически показатели.....	15
	3.2. Производство	15
	3.3. Продажби	15
	3.4. Външна търговия.....	16
	3.5. Рентабилност, ликвидност, задлъжнялост	17
IV .	Основни икономически показатели в сектора	18
V .	Производство	19
	5.1. Предварителни данни 2021 г.....	19
	5.2. Годишни данни (2016-2020).....	19
	5.2.1. Преработени и консервирани зеленчуци	20
	5.2.2. Преработени и консервирани плодове	20
	5.2.3. Плодови и зеленчукови сокове.....	21
	5.2.4. Сосове и подправки.....	21
VI .	Продажби на производителите	23
	6.1. Предварителни данни 2021 г.....	23
	6.2. Годишни данни (2016–2020)	23
	6.2.1. Преработени и консервирани зеленчуци	24
	6.2.2. Преработени и консервирани плодове	24
	6.2.3. Плодови и зеленчукови сокове.....	25
	6.2.4. Сосове и подправки.....	25
VII .	Внос - Износ.....	26
	7.1. Външнотърговски баланс	26
	7.2. Внос	26
	7.2.1. Преработени и консервирани зеленчуци	27
	7.2.2. Преработени и консервирани плодове	27
	7.2.3. Плодови и зеленчукови и сокове	27
	7.2.4. Сосове и подправки.....	27
	7.3. Износ	27
	7.3.1. Преработени и консервирани зеленчуци	28
	7.3.2. Преработени и консервирани плодове	28
	7.3.3. Плодови и зеленчукови сокове.....	28
	7.3.4. Сосове и подправки.....	28
	7.4. Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци	29
	7.4.1. Външно-търговски баланс.....	29
	7.4.2. Внос	29
	7.4.3. Износ	29
	7.5. Регионални пазари	29
	7.5.1. Внос	29

7.5.2. Износ	29
VIII . Предприятия от сектора.....	30
8.1. Активи и пасиви	30
8.2. Рентабилност, ликвидност, задлъжнялост, стабилност	30
8.3. Конкуренция, пазарен дял	30
8.3.1. Водещи предприятия по общо приходи	30
8.3.2. Водещи предприятия по печалба	31
8.3.3. Водещи предприятия по служители	31
8.4. Сертифицирани фирми	31
IX . Дружества – Дайджест	32
X . Нормативна уредба в сектора.....	33
XI . Приложения	34
XII . Индекс на таблиците и графиките	35

Забележки:

1. В настоящето изследване са ползвани официални данни от НСИ, както и данни от International Trade Centre, Информационната система за българските предприятия (BEIS) на БИК "Капиталов пазар" ЕООД (<http://www.beis.bia-bg.com>).

2. В глави III, IV, V, VI и VIII е посочена информация за предприятията от следната група (съгласно КИД2008):

10.3 Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци, без готови ястия (НКИД2003 15.3), включваща класове:

- 10.31 Преработка и консервиране на картофи (НКИД2003 15.31);
- 10.32 Производство на плодови и зеленчукови сокове (НКИД2003 15.32);
- 10.39 Преработка и консервиране на други плодове и зеленчуци, без готови ястия (НКИД2003 15.33)

Включена е и статистическа информация по клас:

10.84 Производство на хранителни подправки и овкусители (НКИД2003 15.87)

Copyright ©:

Никаква част от този анализ не може да бъде публикуван, разпространяван, излъчван, копиран или възпроизвеждан по друг начин или под каквато и да е форма, без писмено съгласие на СФБ Капиталов пазар АД

Използвани съкращения

БСК	Българска стопанска камара
БФБ	Българска фондова борса-София АД
КИД-2008	Класификация на икономическите дейности (2008)
бр.	Брой
КН	Комбинирана номенклатура
Конф.	Конфиденциални данни
МЗХ	Министерство на земеделието, храните и горите
НКИД-2003	Национална класификация на икономическите дейности (2003)
НСИ	Национален статистически институт
ПРОДПРОМ	Номенклатура на промишлена продукция
хил.л.	Хиляди литра
BEIS	Информационна система за българските предприятия (http://www.beis.bia-bg.com)
ISO	Международна организация за стандартизация
НАССР	Анализ на опасностите и контрол на критичните точки

© СФБ Капиталов пазар АД

София 1527, ул. Чаталджа 76, ет.1
тел. 02 980 10 90, факс 02 981 45 67
е-mail: sfb@bia-bg.com

ЕИК по ДДС BG831414785

БУЛСТАТ 831414785

Уникредит Булбанк АД

BIC code: UNCRBGSF

Банкова сметка (лв.): BG10 UNCR 9660 1006 2882 00

Базов квалификационен REFA-курс ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО И ОПТИМИЗАЦИЯ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ

Модул 1: Организация на работни системи и процеси

Модул 2: Управление на производствени данни

Курсът е едномесечен, но за удобство на фирмите е разделен на два модула по две седмици и се състои от 160 учебни часа. Участниците получават по един комплект оригинални учебни материали на REFA, преведени на български език, с общ обем от 800 стр. В края на всеки модул се провеждат изпити, като успешно издържалите тези изпити получават **международно признат REFA-сертификат**.

Предимства на обучението по REFA в България

- Курсът се провежда по международно призната програма от високо квалифицирани лектори и преподаватели на **Федералния съюз – REFA (Сдружение за организация на труда и за развитие на предприятието - Германия)**;
- Курсът е **подходящ за ръководни кадри и водещи специалисти** в областта на организацията и управлението на фирмата от всички сфери на икономиката;
- **Наличието на обучени кадри по системата на REFA** дава предимства на фирмите в условията на силната пазарна конкуренция в ЕС и **може да се използва като референция пред чуждестранните им партньори**.

УМЕНИЯ

- системи и способности за нормиране на работното време;
- подходи за изготвяне на документация за определяне на изискванията към работниците и тяхната мотивация;
- организация на работното място – антропометрия и работни средства;
- техника на интервюиране, саморегистриране;
- методи за диференциране на заплащането;
- организация на заплащането;
- методи за изчисляване на разходите.

ПРИЛОЖЕНИЕ

- анализ на задачите и операциите в работния процес и условията на труд в компанията.
- разработка и обосновка на предложения за решения;
- реинженеринг и модернизация на работните системи, с цел постигане на високо ефективен и същевременно ергономичен работен процес;
- самостоятелно проектиране и оптимизиране на производствените процеси;
- ръководство и организиране на работни групи по оптимизация на работния процес.

REFA в България

Изключителни представители на РЕФА за България са
Българска стопанска камара (<http://www.bia-bg.com>) и
БИК "Капиталов пазар" ЕООД (<http://beis.bia-bg.com>).

За допълнителна информация:

София 1527, ул. Чаталджа 76, ет.1, 02 980 10 90, факс 02 981 45 67 (факс).
e-mail: bic@bia-bg.com, www.refa.bia-bg.com

СЪЮЗ НА ПРЕРАБОТВАТЕЛИТЕ НА ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ

Съюзът на преработвателите на плодове и зеленчуци (СППЗ)

е национална, браншова, работодателска организация на равноправни членове – юридически лица – производители на консервирани, замразени, сушени и лиофилизирани плодове и зеленчуци. Учреден е на 19.02.1999г.

Членството в Съюза е доброволно. Основава се на принципа, че обединената общност има по-големи възможности и по-добри перспективи за постигане на целите.

Към момента в СППЗ членуват 50 фирми, от които три са специализирани научни звена – ИКП Пловдив, УХТ – катедра “Консервиране и хладилна технология” и ПГЗХТ гр. Русе.

Основната ни мисия е издигане престижа на бранша и отстояване на интересите на фирмите – членове.

Съществен принос за постигането и имат постоянно разширяващите се контакти със сродни организации в България и чужбина, както и подържането на ползотворни взаимоотношения с министерства и ведомства на национално, европейско и международно ниво.

Цялостната дейност на СППЗ е организирана на принципа на “отворената система” - ориентирана към търсене на нови партньори и новаторски идеи. Работи се изцяло в услуга на членовете и специалистите от бранша за утвърждаване на професионализма и спазване на етичните норми и добрите практики, за популяризиране и внедряване на новостите, за подобряване на взаимодействието между членовете на Съюза и представителните органи на властта.

www.org-bg.net

I . Икономически перспективи пред ЕС и Еврозоната

Икономическата прогноза за европейската икономика предвижда, че след силното нарастване с 5.3% през 2021 г., икономиката на ЕС ще нарасне с 4.0% през 2022 г. и 2.8% през 2023 г.¹ Растежът в еврозоната се очаква да бъде 4.0% през 2022 г., като се забави до 2.7% през 2023 г. ЕС като цяло достигна своето ниво на БВП от преди пандемията през третото тримесечие на 2021 г. и се очаква всички държави-членки да го достигнат до края на 2022 г.

Растежът продължава да се влияе от пандемията, като много страни от ЕС са подложени на натиск от комбинация от повишено натоварване на системите за здравеопазване и недостиг на персонал поради заболяване, предпазни карантини или задължения за грижи. Тесните места в логистиката и доставките, включително недостиг на полупроводници и някои метални продукти, също ще продължат да тежат върху производството, поне през първата половина на 2022 г. Очаква се цените на енергията да останат високи за по-дълго от очакваното в предишната прогноза, като по този начин оказват по-продължителен негативен ефект върху икономиката и по-висок инфлационен натиск. Напрежението върху икономиката, причинено от последната вълна от пандемията, ще бъде краткотрайно. Икономическата активност се очаква да си възвърне силата, докато условията на предлагане се нормализират и инфлационният натиск е умерен. Непрекъснато подобряващият се пазар на труда, високите спестявания на домакинствата, все още благоприятните условия за финансиране и пълното внедряване на Механизма за възстановяване и устойчивост (RRF) са готови да поддържат продължителна и стабилна фаза на разширяване.

БВП, процентна промяна спрямо предходна година (2013-2023)

	2013 - 17	2017	2018	2019	2020	Прогноза		
						2021	2022	2023
Белгия	1.4	1.6	1.8	2.1	-5.7	6.1	2.7	2.2
Германия	1.8	2.7	1.1	1.1	-4.6	2.8	3.6	2.6
Гърция	-0.3	1.1	1.7	1.8	-9.0	8.5	4.9	3.5
Испания	1.9	3.0	2.3	2.1	-10.8	5.0	5.6	4.4
Франция	1.2	2.3	1.9	1.8	-7.9	7.0	3.6	2.1
Италия	0.4	1.7	0.9	0.4	-8.9	6.5	4.1	2.3
Холандия	1.7	2.9	2.4	2.0	-3.8	4.3	3.0	2.7
Австрия	1.2	2.3	2.5	1.5	-6.7	4.7	4.3	2.3
Португалия	1.4	3.5	2.8	2.7	-8.4	4.9	5.5	2.6
Еврозона	1.5	2.6	1.8	1.6	-6.4	5.3	4.0	2.7
България	1.9	2.8	2.7	4.0	-4.4	4.0	3.7	3.9
Хърватия	1.7	3.4	2.9	3.5	-8.1	10.5	4.8	3.0
Румъния	4.5	7.3	4.5	4.2	-3.7	6.3	4.2	4.5
ЕС	1.7	2.8	2.1	1.8	-5.9	5.3	4.0	2.8

Прогнозата за инфлацията е ревизирана значително нагоре спрямо есента. Това отразява ефекта от високите цени на енергията, но също така и

¹ Winter 2022 Economic Forecast на Европейската комисия от февруари 2022 г.

разширяването на инфлационния натиск върху други категории стоки от есента насам.

Като цяло се прогнозира, че инфлацията в еврозоната ще се увеличи от 2.6% през 2021 г. (2.9% в ЕС) до 3.5% (3.9% ЕС) през 2022 г., преди да спадне до 1.7% (1.9% ЕС) през 2023 г.

Инфлация, промяна спрямо предходна година (2013-2023)

	2013 - 17	2017	2018	2019	2020	Прогноза		
						2021	2022	2023
Белгия	1.3	2.2	2.3	1.2	0.4	3.2	4.3	1.3
Германия	1.0	1.7	1.9	1.4	0.4	3.2	3.7	2.1
Гърция	-0.4	1.1	0.8	0.5	-1.3	0.6	3.1	1.1
Испания	0.5	2.0	1.7	0.8	-0.3	3.0	3.6	1.1
Франция	0.6	1.2	2.1	1.3	0.5	2.1	2.8	1.7
Италия	0.6	1.3	1.2	0.6	-0.1	1.9	3.8	1.6
Холандия	0.9	1.3	1.6	2.7	1.1	2.8	4.0	1.4
Австрия	1.5	2.2	2.1	1.5	1.4	2.8	3.3	2.2
Португалия	0.6	1.6	1.2	0.3	-0.1	0.9	2.3	1.3
Еврозона	0.7	1.5	1.8	1.2	0.3	2.6	3.5	1.7
България	-0.5	1.2	2.6	2.5	1.2	2.8	6.3	3.9
Хърватия	0.6	1.3	1.6	0.8	0.0	2.7	3.5	1.6
Румъния	0.8	1.1	4.1	3.9	2.3	4.1	5.3	2.5
ЕС	0.7	1.6	1.8	1.4	0.7	2.9	3.9	1.9

Прогнозата на ЕЦБ е далеч по-песимистична, като се очаква инфлацията в еврозоната да се увеличи от 2.6% през 2021 г. до 6% през 2022 г., преди да спадне до 2.4% през 2023 г.

Въпреки че въздействието на пандемията върху икономическата активност е отслабнало с течение на времето, текущите мерки за ограничаване и продължителният недостиг на персонал могат да попречат на икономическата активност. Те биха могли да нарушат функционирането на критичните вериги за доставки за по-дълго от очакваното. Обратно, по-слабият растеж на търсенето в краткосрочен план може да помогне за разрешаване на тесните места в предлагането малко по-рано от предполагаемото.

Прогнозата обаче не отчита руската инвазия в Украйна и икономическите сътресения от нея и ще предизвика структурни предизвикателства, пред които е изправена Европа след пандемията. Значително по-високите цени на суровините, особено на петрола и газа, но също и цените на пшеницата, наред с други, оказват допълнителен натиск върху вече високата потребителска инфлация. Войната и последствията от нея – включително последователните кръгове от санкции, които ЕС и САЩ наложиха на Русия – засилват натиска върху вече напрегнатите глобални вериги за доставки. Това се отразява на производството в редица сектори, както и оказва допълнителен натиск за повишаване на цените.

Държавите-членки на ЕС започнаха да приемат различни мерки за справяне с тази криза. Те включват икономическа и материална подкрепа за Украйна, помощ за бежанци, както и продължаваща подкрепа на икономиката за справяне с високите цени на енергията и прекъсванията в производството. Тези инициативи неизбежно ще натезат върху бюджетните дефицити.

II . Основни макроикономически показатели

Резултатите по основни макроикономически показатели за развитието на България през 2021 г. са:

Основни макроикономически показатели на България (2021)

Показатели	Мярка	2021	Индекс спрямо 2020
1. Брутен вътрешен продукт	млн. лева	132 744	104.2
Брутна добавена стойност	млн. лева	115 419	103.6
Косвени данъци, данък добавена стойност, акцизи, мита	млн. лева	17 326	107.7
2. Производство			
Промислено	млн. лева	-	109.2
Строително	млн. лева	-	102.8
сградно	млн. лева	-	101.0
гражданско (инженерно)	млн. лева	-	105.3
3. Оборот в търговията			
Търговия на дребно (без автомобили)	млн. лева	-	116.2
Търговия на едро (без автомобили)	млн. лева	-	119.2
Търговия с автомобили и мотоциклети, части и ремонт	млн. лева	-	118.7
4. Производителност на труда (БВП на зает)	лева	38 383	104.0
5. Стокообмен	млн. лева	144 910	126.1
ЕС	млн. лева	91 605	126.5
трети страни	млн. лева	53 306	125.5
Износ	млн. лева	68 194	124.5
ЕС	млн. лева	45 267	126.3
трети страни	млн. лева	22 927	121.1
Внос	млн. лева	76 716	127.6
ЕС	млн. лева	46 338	126.7
трети страни	млн. лева	30 378	129.0
Отрицателно салдо	млн. лева	-8 523	159.4
ЕС	млн. лева	-1 071	145.4
трети страни	млн. лева	-7 451	161.6
6. Преки чуждестранни инвестиции (поток)	млн. EUR	1 265	42.2
7. Заети лица			
Заети лица	хил. бр.	3 458	100.2
Работещи по трудови и служебни правоотношения	хил. бр.	2 598	101.0
Безработни лица регистрирани в бюрата по труда към края на дек. 2021 г.	хил. бр.	157	71.4
Коефициент на безработица	%	4.8	-
8. Средна месечна заплата	лева	1 551	111.8
9. Среден месечен доход на лице от населението	лева	642	110.5
10. Международен туризъм			
Посетители в страната	хил. бр.	3 173	-
Пътувания на българи в чужбина	хил. бр.	4 673	-
Приходи от международен туризъм	млн. EUR	2 100	147.0

Разходи за пътувания на български граждани в чужбина	млн. EUR	1 091	107.5
Превишение на приходите над разходите	млн. EUR	1 008	243.6
11. Инфлация			
дек. 2021 г./ дек. 2020 г.	%	7.8	-
средногодишна	%	3.3	-
12. Консолидирана фискална програма			
Приходи	млн. лева	52 340	118.1
Разходи	млн. лева	56 251	117.6
Бюджетно салдо	млн. лева	-3 910	110.7
Фискален резерв към 30.12.2021 г.	млн. лева	10 750	124.3

2.1. Брутен вътрешен продукт

През 2021 г. брутният вътрешен продукт (БВП) на България нараства с 4.2% в сравнение с 2020 г., а прирастът на добавената стойност е 3.6%.

Увеличение на брутната добавена стойност има в повечето основни сектори на икономиката. Прирастът е най-голям в сектор „Култура, спорт и развлечения; други дейности“ – 11.9%, следван от промишлеността – с 9.4% и „Финансови и застрахователни дейности“ – със 7.7%.

Намаление на брутната добавена стойност има в сектор „Строителство“ със 7.8% и „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство“ с 2.5%.

Делът на **крайното потребление в БВП** през 2021 г. е 79.4%. В сравнение с 2020 г. той е по-висок с 0.1 процентни пункта.

Инвестициите, измерени с брутообразуването на основния капитал, намаляват с 0.8 процентни пункта в сравнение с 2020 г. до 19.6%.

2.2. Производство

Производството в промишлеността нараства през 2021 г. Спрямо 2020 г. увеличението е с 9.2%, срещу спад от 6.3% година по-рано. Прирастът в добивната промишленост е 11.1%, в преработващата промишленост – 7.7%, а в производството, разпределение на електрическа, топлинна енергия и газ – 17.2%.

В **преработващата промишленост** ръстът е най-голям в производството на:

- ◆ Производство на компютърна техника, електронни и оптични продукти – с 43.7%;
- ◆ Производство на превозни средства, без автомобили – с 26%;
- ◆ Производство на тютюневи изделия – с 16.5%;
- ◆ Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло – с 18.9%;
- ◆ Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители – със 17.7%;
- ◆ Производство на електрически съоръжения – с 17.1%.

Спад има при:

- ◆ Производство на напитки – с 33.3%;
- ◆ Производство на основни метали – с 5%;
- ◆ Обработка на кожи; производство на изделия от обработени кожи без косъм – с 4.6%;
- ◆ Ремонт и инсталиране на машини и оборудване – с 1.6% и
- ◆ Производство на облекло – с 0.6%.

2.3. Оборот в търговията

Продажбите на сектор **„Търговия на дребно, без автомобили и мотоциклети“** отчитат прираст с 16.2% през 2021 г. на годишна база. Продажбите на хранителните стоки, напитки и тютюневи изделия нарастват с 10.2%, а нехранителните стоки, без автомобилни горива и смазочни материали – с 18.4%. Търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали отчита значително увеличение с 26.1% след големия спад през 2020 г. Продажбите на дребно чрез поръчки по телефон или интернет, от своя страна, отчитат по-умерен прираст с 14.7% спрямо предходната година.

При **„Търговия на едро, без автомобили и мотоциклети“** увеличението е по-голямо – с 19.2% през 2021 г. спрямо предходната година. Голямо увеличение има в оборота на търговия на едро с неселскостопански междинни продукти, отпадъци и скрап – с 43.4% и Търговия на едро със селскостопански суровини и живи животни – с 29.5%.

Продажбите на сектор **„Търговия с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт“** нарастват с 18.7%. Най-голям принос имат продажбите на самите автомобили - с 22.6%.

2.4. Външна търговия

Резултатите в развитието на стокообмена² на страната през изминалата година сочат, че общата външна търговия нараства с 30 млрд. лева или с 26.1%³:

- ◆ Прирастът на стокообмена със страните от ЕС е 26.5%.
- ◆ Прирастът на търговията с трети страни е 25.5%.

Изнесени са стоки за 68.2 млрд. лева. В сравнение с 2020 г. има увеличение с 13.4 млрд. лева или с 24.5%.

Прирастът при износа за ЕС е 9.4 млрд. лева или 26.3%. По-значимо увеличение има само на износа за Румъния – с 1.89 млрд. лева, Италия – с 1.37 млрд. лева и Германия – с 1.36 млрд. лева. Спадът е най-значим при износ за Латвия - с 8 млн. лева.

Износът за трети страни е по-голям с 4 млрд. лева или с 21.1%. Най-голям прираст има при износа за Турция – с 662 млн. лева и САЩ – с 536 млн.

² Обединеното кралство е изключено от ЕС и е включено към трети страни, по данните от НСИ.

³ Информацията за внос и износ по продуктови групи не е налична към датата на изготвяне на анализа.

лева. Най-значителен е спадът за Канада – с 98 млн. лева, ЮАР – с 57 млн. лева и Обединено кралство – с 54 млн. лева.

Внесени са стоки за 76.7 млрд. лева. В сравнение с 2020 г. има увеличение с 16.6 млрд. лева или с 27.6%.

От страните в ЕС са внесени стоки за 46.3 млрд. лева. В сравнение с 2020 г. те са повече с 9.8 млрд. лева или с 26.7%. Най-голямо е увеличението на вноса от Германия – 2.13 млрд. лева, Румъния – 1.39 млрд. лева, Гърция – 1.09 млрд. лева. Спад има само при вноса от Малта - с 32 млн. лева.

Вносът от трети страни е на стойност 30.4 млрд. лева и прирастът е 6.8 млрд. лева или 29% на годишна база. Най-голям прираст има при вноса от Руската федерация – с 2.15 млрд. лева, Турция – с 1.74 млрд. лева, Китай – с 1.07 млрд. лева. Най-значителен е спадът на вноса от САЩ – с 215 млн. лева, Грузия – с 200 млн. лева и Индонезия – със 176 млн. лева.

В резултат на динамиката на външната търговия, **отрицателното външнотърговско салдо** нарасна до 8.5 млрд. лева през 2021 г., което е задълбочаване на пасивното салдо с 3.2 млрд. лева или с 59.4% спрямо 2020 г.

2.5. Чуждестранни инвестиции

През 2021 г. потокът на чуждестранните инвестиции спадна до 1.27 млрд. EUR⁴, което е намаление с 1.73 млрд. EUR или 2.4 пъти в сравнение с 2020 г.

Най-голям е потокът на преките чуждестранни инвестиции в дейностите:

- ◆ Финансови и застрахователни дейности – 771.4 млн. EUR;
- ◆ Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения – 258.2 млн. EUR;
- ◆ Професионални дейности и научни изследвания – 217.9 млн. EUR;
- ◆ Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети – 130.3 млн. EUR;

Най-много капитали през 2020 г. са изтеглени в дейностите:

- ◆ Транспорт, складиране и пощи – 78.9 млн. EUR;
- ◆ Преработваща промишленост – 54.9 млн. EUR;
- ◆ Операции с недвижими имоти – 48.7 млн. EUR.

През 2021 г. най-много са нетните преки инвестиции от:

- ◆ Люксембург – 552 млн. EUR;
- ◆ Германия – 271.1 млн. EUR;
- ◆ Австрия – 243.5 млн. EUR;
- ◆ Белгия – 181.7 млн. EUR;
- ◆ Унгария – 170.9 млн. EUR;

Най-значимо изтегляне на парични средства и капитали има към:

- ◆ Русия – 349 млн. EUR;
- ◆ Швейцария – 137.1 млн. EUR;
- ◆ Чехия – 89.8 млн. EUR.

⁴ Към момента на изготвяне на анализа. Данните подлежат на ревизия и корекции от страна на БНБ.
стр. 12 от 36

2.6. Заетост

Заетите в българската икономика през 2021 г. (3.46 млн. души) са с 6.7 хил. души или с 0.2% повече в сравнение с 2020 г. Увеличението идва основно от по-големия брой заети в сектор „Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа“ – с 14.2 хил. души и в „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ – 10 хил. заети повече на годишна база.

По-значим спад в броя на заетите има в сектор „Селско, горско и рибно стопанство“ – с 36.4 хил. души.

В **Агенцията по заетостта** към края на месец декември 2021 г. са регистрирани 157 хил. безработни лица. В сравнение с края на 2020 г. те са по-малко с 63 хил. или с 28.6%. Коефициентът на безработица е 4.8%, срещу 6.7% в края на 2020 г.

По данни на НСИ безработните лица на 15 и повече години към края на 2021 г. са 145 хил. души. Спрямо същия период на 2020 г. те са по-малко с 28 хил. души или с 16.2%. Коефициентът на безработица достига 4.6% в края на 2021 г. от 5.2% година по-рано.

2.7. Заплати и доходи

Средната месечна заплата за 2021 г. от 1551 лева е по-голяма със 164 лева или с 11.8% в сравнение с 2020 г. За сравнение, през същия период производителността на труда (БВП на зает) е нараснала с 4%.

Средният месечен доход на лице от населението 642 лева е по-голям с 61 лева или с 10.5% на годишна база.

2.8. Международен туризъм

През 2021 г. туризмът в България продължава да усеща последиците от пандемията, в резултат на ограничителните мерки, наложените изисквания за пътуване и карантината, въпреки че има подобрене спрямо предходната 2020 г.

НСИ продължава да не провежда статистическо изследване на ГКПП, както от началото на пандемията с коронавируса COVID-19. Наличните данни за пътуванията са предоставени от МВР. В резултат на разнородните налични данни, не може да се направи адекватна съпоставка на броя посещения на чужденци и броя на пътуванията на българи в чужбина през 2021 г.

Приходите от международния туризъм, посочени в платежния баланс на страната, са 2.1 млрд. EUR през 2021 г. На годишна база това е прираст с 671 млн. EUR или с 47% спрямо приходите през 2020 г.

Разходите за пътувания на българи в чужбина (малко над 1.09 млрд. EUR) нарастват със 77 млн. EUR или със 7.5% спрямо година по-рано.

Салдото от приходи и разходи е положително с 1 млрд. EUR. В сравнение с 2020 г. то е по-голямо с 594 млрд. EUR, което е 2.4 пъти увеличение.

Приходите от международен туризъм съставляват 3.1% от БВП през 2020 г. спрямо 2.4% година по-рано, а превишението на приходите спрямо разходите – 1.5%, в сравнение с 0.7% през 2020 г.

2.9. Консолидиран бюджет

Приходите по консолидираната програма към края на м. декември 2021 г. са 52.3 млрд. лева и на годишна база са повече с 8 млрд. лева или с 18.1%.

Разходите 56.3 млрд. лева и нарастват с 8.4 млрд. лева или със 17.6% спрямо 2020 г.

Бюджетното салдо по консолидираната финансова програма към края на м. декември на 2021 г. е отрицателно в размер на 3.91 млрд. лева. Спрямо 2020 г. салдото се влошава с 378 млн. лева.

Фискалният резерв към края на м. декември 2021 г. е 10.8 млрд. лева. В сравнение с края на 2020 г. той е по-голям с 2.1 млрд. лева или с 24.3%.

III . Основни тенденции в консервната промишленост

3.1. Основни икономически показатели

- ♦ Обемът на промишленото производство в сектор „Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци“ през 2021 г., на база предварителните данни от краткосрочната бизнес статистика, показват увеличение с 11.2% спрямо 2020 г. Оборътът от продажби на стоки и услуги в сектора нараства с 21.6%.
- ♦ Окончателните данни за 2020 г. показват увеличение на обема на произведената продукция в сектора с 5.3% спрямо 2019 г. Годишният оборот от продажба на стоки и услуги, по текущи цени, на годишна база нараства с 9.3%.
- ♦ Производителността на труда, измерена чрез физическия обем на произведената продукция, нараства с 6.3% спрямо 2019 г.
- ♦ Броят на наетите по трудово и служебно правоотношение лица в сектора през 2020 г. намалява с 1%, а средната месечна заплата на работещите в сектора нараства с 8.4% спрямо 2019 г.
- ♦ Чуждестранните преки инвестиции в сектора намаляват с 4.2% на годишна база.

3.2. Производство

- ♦ През 2021 г. производството на преработени и консервирани зеленчуци нараства с 16.8%, с 1.6% е увеличението в производството на плодови и зеленчукови сокове и със 7.2% при сосове и подправки, показват резултатите от месечно наблюдавани продукти за 2021 г. Производството на преработени и консервирани плодове намалява с 3.8%.
- ♦ Тенденцията от последните години на увеличение на производството на преработени и консервирани плодове и зеленчуци продължава – увеличението на годишна база е с 11.3%, според окончателните годишни данни за 2020 г. Производството на сосове и подправки, макар и с малко, също нараства – на годишна база с 2.4%. При производството на плодови и зеленчукови сокове обаче продължава намалението –на годишна база с 32.1%.

3.3. Продажби

- ♦ Увеличават се продажбите на вътрешния пазар - резултатите за месечно наблюдаваните продукти през 2021 г. показват увеличение на продажбите на вътрешния пазар от предприятията, включени в месечното наблюдение, на преработените и консервирани зеленчуци с 16.8%, на плодови и зеленчукови сокове - с 1.6%, на сосове и подправки - със 7.2%. Продажбите на преработени и консервирани плодове намаляват с 3.8%.
- ♦ Количествата **преработени и консервирани зеленчуци**, продадени от българските производители през 2020 г., намаляват с 7.4%, на годишна база, показват окончателните годишни данни. Стойността на продажбите им се увеличава с 0.9%. На годишна база нарастват продажбите

единствено на консервираните без оцет или оцетна киселина зеленчуци – с 1.5%. При всички останали продукти има намаление на продажбите, като най-голямо намаление, на годишна база, в общите продажби на производителите се наблюдава при сушените зеленчуци – с 21.9%. Продадените консервирани с оцет зеленчуци са с 5% по-малко, а замразените зеленчуци – с 6% по-малко. На вътрешния пазар през 2020 г. производителите са продали със 7% по-малко количества преработени и консервирани зеленчуци. Делът на продажбите на вътрешния пазар от общите продажби на производителите е 66.5% за 2020 г. в количествено изражение, при 66.2% за 2019 г.

- ♦ Общите продажби на **преработени и консервирани плодове**, реализирани от българските производители през 2020 г., показват нарастване на годишна база в количествено изражение с 12.5%, а в стойностно – с 0.9%. В структурата на общите продажби за 2020 г. най-голям дял от продадените количества заемат черупковите плодове, фъстъци и други ядки и семена – с дял от 76.3%. Спрямо 2019 г. продадените на вътрешния пазар количества преработени и консервирани плодове бележат ръст от 18.2%. Делът на продажбите на вътрешния пазар от общите продажби на производителите в количествено изражение за 2020 г. е 50%, при 47.6% за 2019 г.
- ♦ През 2020 г. производителите на **плодови и зеленчукови сокове** са продали с 14% по-малко количества спрямо 2019 г., в стойностно изражение намалението на общите им продажби е с 21.5%. В структурата на общите продажби за 2020 г. най-голям дял от продадените количества имат сокове и смеси от други плодове и зеленчуци – с дял от 59.5%. Делът на продажбите на вътрешния пазар на плодови и зеленчукови сокове от общите продажби на производителите е 72.3% за 2020 г. в количествено изражение, при 75.1% за 2019 г. Спрямо 2019 г. реализираните на вътрешния пазар плодови и зеленчукови сокове са намалели със 17.2%.
- ♦ Нарастват общите продажби на **сосове и подправки** – през 2020 г. производителите са продали с 3.8% повече количества на годишна база, а стойностният обем на продажбите им нараства с 9.1%. На вътрешния пазар през 2020 г. производителите са продали сосове и подправки с 4.7% повече спрямо 2019 г. Делът на продажбите на вътрешния пазар от общите продажби на производителите в количествено изражение е 94.7% за 2020 г., при 94% за 2019 г.

3.4. Външна търговия

- ♦ Стокообменът с консервирани плодове и зеленчуци през 2021 г. нараства с 8.1% на годишна база. Външнотърговското салдо за периода 2016-2021 г. е положително, но с тенденция на намаление.
- ♦ Внесените през 2021 г. в страната количества преработени и консервирани плодове и зеленчуци са с 1.9% повече на годишна база, а стойностният им обем се увеличава с 8.3%.
- ♦ Делът им във вноса на страната е 0.66%, като се запазва приблизително постоянен за целия период 2016-2020 г., с леко увеличение през 2020 г.
- ♦ През 2021 г. има леко увеличение на износа – изнесените количества преработени и консервирани плодове и зеленчуци са с 0.2% повече от 2020 г., а стойностният им обем нараства с 8%.

- ◆ Делът на изнесените консервирани плодове и зеленчуци в общия износ на страната през 2021 г. е 0.8%, а за 2020 г. е 0.9%.

3.5. Рентабилност, ликвидност, задлъжнялост

- ◆ За периода 2016 - 2020 г. рентабилността на предприятията от сектор "Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци, без готови ястия" е положителна и през 2020 г. нараства на годишна база – рентабилността на продажбите нараства с 2.5%, на собствения капитал – с 9.8% и на привлечения капитал – с 16.5%.
- ◆ Общата ликвидност на предприятията на годишна база нараства с 2.2%, докато бързата ликвидност намалява с 5.9%.
- ◆ Задлъжнялостта на предприятията на годишна база нараства с 3%.
- ◆ В периода 2016 – 2020 г. коефициентът на финансова стабилност е най-висок през 2019 г. През 2020 г. има леко намаление от 0.5% на стойността на коефициента.

IV . Основни икономически показатели в сектора

Обемът на промишленото производство в сектор „Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци“ през 2021 г., на база предварителните данни от краткосрочната бизнес статистика, показват увеличение с 11.2% спрямо 2020 г. Оборътът от продажби на стоки и услуги в сектора нараства с 21.6%.

Окончателните данни за 2020 г. показват, че обемът на произведената продукция⁵ в сравнение с 2019 г. нараства с 5.3%. Годишният оборот от продажба на стоки и услуги, по текущи цени, е с 9.3% повече спрямо 2019 г.

Броят на наетите по трудово и служебно правоотношение лица в сектора през 2020 г. е с 1% по-малко спрямо 2019 г. Средната месечна заплата на работещите през 2020 г. нараства с 8.4% спрямо 2019 г. Производителността на труда, измерена чрез физическия обем на произведената продукция, нараства с 6.3% спрямо 2019 г.

Чуждестранните преки инвестиции в сектора намаляват с 4.2% на годишна база.

Таблица: Основни икономически показатели за сектора в България(2016-2020)

Виж пълната версия на анализа.

⁵ По методология на СБС.

V . Производство

5.1. Предварителни данни 2021 г.....	19
5.2. Годишни данни (2016-2020).....	19

5.1. Предварителни данни 2021 г.

Виж пълната версия на анализа.

Резултатите за 2021 г.⁶ за избрани месечно наблюдавани продукти показват увеличение в производството на преработени и консервирани зеленчуци с 16.8%, с 1.6% е увеличението в производството на плодови и зеленчукови сокове и със 7.2% при сосове и подправки.

Производството на преработени и консервирани плодове намалява с 3.8%.

Таблица: Производство, предварителни месечни данни (2020-2021)

5.2. Годишни данни (2016-2020)⁷

Виж пълната версия на анализа.

През 2020 г. продължава тенденцията от последните години на увеличение на производството на преработени и консервирани плодове и зеленчуци - на годишна база увеличението е с 11.3%, а спрямо 2016 г. произведените количества са с 58.1% повече. Производството на сосове и подправки, макар и с малко, също нараства – на годишна база с 2.4%, а спрямо 2016 г. – увеличението е с 1.7%.

⁶ Данните за 2020 и 2021 г. са предварителни и извадкови (на база месечната извадка от продукти и предприятия). Предварителните годишни данни за 2021 г. ще бъдат налични след м. август 2022 г. Окончателните годишни данни за 2021 г. съгласно Националната програма на НСИ за статистически изследвания ще бъдат налични след м. ноември 2022 г.

Показател **“Производство общо” в количество** включва цялата действително произведена промишлена продукция през отчетния период, независимо дали е продадена, останала като запас или е използвана за собствени нужди (вътрешен оборот; спомагателен материал в друго производство), включително производството на ишлеме. При производство на ишлеме, производството в количество се отчита от предприятието, което действително произвежда продукцията (изпълнителя).

Поради специфичния характер на изследването, предварителните данни подлежат на непрекъснато преразглеждане и актуализиране с цел подобряване качеството на разпространяваните данни.

⁷ Данните за периода 2016 - 2020 г. са извадкови, на база годишна извадка, и обхващат предприятия с нетен размер на приходите от продажби на промишлена продукция и промишлени услуги общо 120 и повече хил.лв.

Данните за производството се отнасят за продукти, произведени на територията на Република България, независимо от отрасловото отнасяне на предприятията, които ги произвеждат.

Показател **“Производство общо” в количество** включва цялата действително произведена промишлена продукция през отчетния период, независимо дали е продадена, останала като запас или е използвана за собствени нужди (вътрешен оборот; спомагателен материал в друго производство), включително производството на ишлеме. При производство на ишлеме, производството в количество се отчита от предприятието, което действително произвежда продукцията (изпълнителя).

Производството на плодови и зеленчукови сокове продължава да намалява – с 32.1% на годишна база и с 27.2% на база 2016 г.

Таблица: Производство, годишни данни (2016-2020)

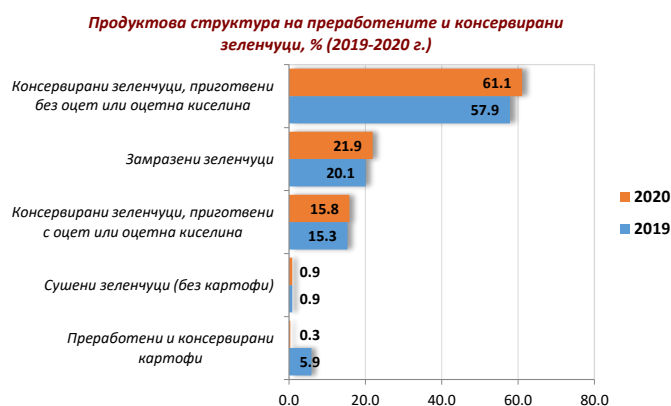
5.2.1. Преработени и консервирани зеленчуци

Виж пълната версия на анализа.

През 2020 г. отново има спад на производството на преработени и консервирани зеленчуци – намалението на произведените количества на годишна база е с 5.9%, а спрямо 2016 г. - с 11.5%.

В продуктовата структура за 2020 г. най-голям дял имат консервираните без оцет или оцетна киселина зеленчуци – с дял от 61.1%.

В тази група най-голямо е производството на „несмесени зеленчуци (без картофи, грах, фасул, аспержи, маслини и кисело зеле) и смеси от зеленчуци, незамразени“ – с дял от 35.6% от всички преработени и консервирани зеленчуци.

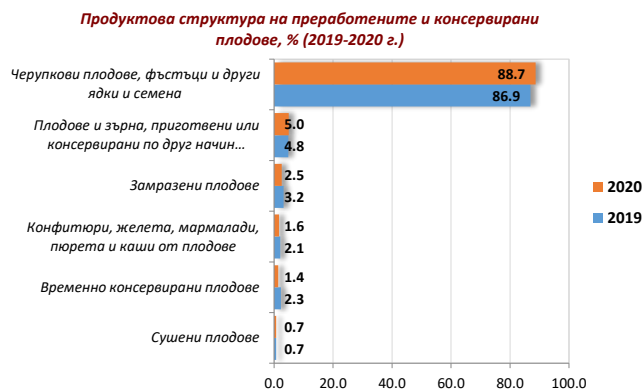
Данните са представени в табличен вид в Приложение 1 в края на анализа.

5.2.2. Преработени и консервирани плодове

Виж пълната версия на анализа.

Продължава нарастването на производството на преработени и консервирани плодове – **на годишна база** увеличението е с 13.9%.

В продуктовата структура за 2020 г. най-голям дял имат черупкови плодове, фъстъци, други ядки и семена – с дял от 88.7%.

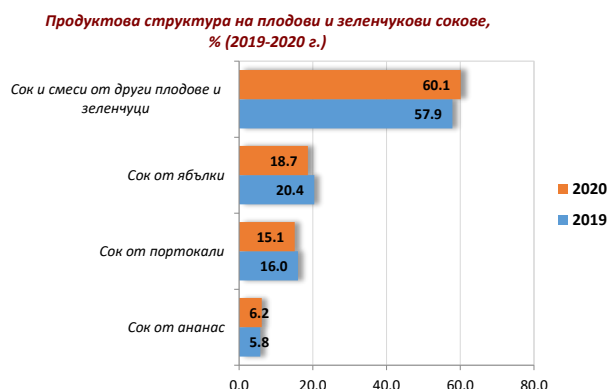
Данните са представени в табличен вид в Приложение 1 в края на анализа.

5.2.3. Плодови и зеленчукови сокове

Виж пълната версия на анализа.

Производството на плодови и зеленчукови сокове намалява и спрямо 2019 г., и спрямо 2016 г., като намалението съответно е с 32.1% на годишна база, и с 27.2% спрямо 2016 г.

В продуктовата структура през 2020 г. най-значителен дял заема производството на сокове и смеси от други плодове и зеленчуци – 60.1%.

Данните са представени в табличен вид в Приложение 1 в края на анализа.

5.2.4. Сосове и подправки

Виж пълната версия на анализа.

През 2020 г. са произведени с 2.4% повече сосове и подправки **на годишна база**.

В продуктовата структура през 2020 г. най-голям дял заема производството на „майонеза, готови сосове и препарати за сосове; комбинирани подправки“ – 75.6%.

Данните са представени в табличен вид в Приложение 1 в края на анализа.

VI . Продажби на производителите⁸

6.1. Предварителни данни 2021 г.....	23
6.2. Годишни данни (2016–2020)	23

6.1. Предварителни данни 2021 г.

Виж пълната версия на анализа.

Резултатите за 2021 г.⁹ за избрани месечно наблюдавани продукти показват увеличение на продажбите на вътрешния пазар (от предприятията, включени в извадката) на преработените и консервирани зеленчуци с 16.8%, на плодови и зеленчукови сокове - с 1.6%, а при сосове и подправки увеличението е със 7.2%.

Продажбите на преработени и консервирани плодове намаляват с 3.8%.

Таблица: Продажби на вътрешния пазар, месечни предварителни данни (2020-2021)

6.2. Годишни данни (2016–2020)¹⁰

Виж пълната версия на анализа.

Данните за общите продажби включват единствено продажбите на производителите на разглежданите в анализа продукти. Преработените и

⁸ Данните за 2020 и 2021 г. са предварителни и извадкови (на база месечната извадка от продукти и предприятия). Предварителните годишни данни за 2021 г. ще бъдат налични след м. август 2022 г. Окончателните годишни данни за 2021 г. съгласно Националната програма на НСИ за статистически изследвания ще бъдат налични след м. ноември 2022 г.

Показател "Продажби на вътрешния пазар" в количество включва цялото количество продадена собствена промишлена продукция на вътрешния пазар през отчетния период, независимо в какъв период е била произведена. При производство на ишлеме продажбите на вътрешния пазар в количество и стойност се отчитат от предприятието, което действително я продава (ишлемодателя). **Показател "Продажби на вътрешния пазар" в стойност** включва нетния размер на приходите от продажби на вътрешния пазар на собствена промишлена продукция в хил. лв., без ДДС и акцизи.

Поради специфичния характер на изследването, предварителните данни подлежат на непрекъснато преразглеждане и актуализиране с цел подобряване качеството на разпространяваните данни.

⁹ Включват се само продажби на вътрешния пазар на производителите на преработени и консервирани плодове и зеленчуци.

¹⁰ Данните за периода 2016 - 2020 г. са извадкови, на база годишна извадка, и обхващат предприятия с нетен размер на приходите от продажби на промишлена продукция и промишлени услуги общо 120 и повече хил.лв.

Показател "Продажби общо" в количество включва цялото количество продадена собствена промишлена продукция през отчетния период, независимо в какъв период е била произведена. При производство на ишлеме продажбите в количество и стойност се отчитат от предприятието, което действително я продава (ишлемодателя).

Показател "Продажби общо" в стойност включва нетния размер на приходите от продажба на собствена промишлена продукция в хил.лв., без ДДС и акцизи.

консервирани зеленчуци, плодове и сосове са представени в таблицата по-долу в мярка „тона“, а плодовите и зеленчукови сокове – в хил. литри.

През 2020 г. стойността на общите продажби на производителите на консервирани и преработени плодове и зеленчуци, плодове и зеленчукови сосове, и сосове и подправки, е с 11% повече спрямо 2019 г.

Таблица: Общи продажби на производителите на консервирани плодове и зеленчуци (2016-2020)

Графика: Структура на стойностния обем на продажбите (2019-2020), %

6.2.1.Преработени и консервирани зеленчуци

Виж пълната версия на анализа.

Количествата преработени и консервирани зеленчуци, продадени от българските производители през 2020 г., намаляват със 7.4%, докато в стойността на продажбите има увеличение с 0.9% на годишна база.

Структурата на общите продажби за 2020 г. представя дяловото разпределение на продажбите на отделните групи продукти - най-голям дял от продадените количества заемат консервираните без оцет или оцетна киселина зеленчуци – с дял от 64%.

Графика: Структура, общи продажби, консервирани зеленчуци (2019-2020),%

Графика: Преработени и консервирани зеленчуци (Продажби 2016-2020), в хил. тона

6.2.2.Преработени и консервирани плодове

Виж пълната версия на анализа.

Общите продажби на преработени и консервирани плодове, реализирани от българските производители през 2020 г., нарастват и в количествено, и в стойностно изражение на годишна база – увеличението на продадените количества е с 12.5%, а стойността им нараства с 0.9%.

Структурата на общите продажби за 2020 г. представя дяловото разпределение на продажбите на отделните групи продукти - най-голям дял от продадените количества заемат черупковите плодове, фъстъци и други ядки и семена – с дял от 76.3%.

Графика: Структура, общи продажби, консервирани плодове (2019-2020),%

Графика: Преработени и консервирани плодове (Продажби 2016-2020), в хил. тона

6.2.3.Плодови и зеленчукови сокове

Виж пълната версия на анализа.

През 2020 г. производителите на плодови и зеленчукови сокове са реализирали общи продажби с 14% по-малко при продадените количества и с 21.5% по-малко в стойността на продажбите им на годишна база.

Структурата на общите продажби за 2020 г. представя дяловото разпределение на продажбите на отделните групи продукти - най-голям дял от продадените количества заемат сок и смеси от други плодове и зеленчуци – с дял от 59.5%.

Графика: Структура, общи продажби, сокове (2019-2020),%

Графика: Плодови и зеленчукови сокове (Продажби 2016-2020), в млн. литра

6.2.4.Сосове и подправки

Виж пълната версия на анализа.

В сравнение с 2019 г. общите продажби на сосове и подправки на българските производители нарастват с 3.8% в продадените количества, а стойностният обем на продажбите нараства с 9.1%.

Структурата на общите продажби за 2020 г. представя дяловото разпределение на продажбите на отделните групи продукти - най-голям дял от продадените количества заемат продуктите от група „майонеза, готови сосове и препарати за сосове; комбинирани подправки“ – с дял от 75.5%.

Графика: Структура, общи продажби, сосове и подправки (2019-2020),%

Графика: Сосове и подправки (Продажби 2016-2020), в хил. тона

VII . Внос - Износ

7.1. Външнотърговски баланс	26
7.2. Внос	26
7.3. Износ.....	27
7.4. Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци	29
7.5. Регионални пазари	29

7.1. Външнотърговски баланс¹¹

Виж пълната версия на анализа.

Стокообменът на България с преработени и консервирани плодове и зеленчуци в сравнение с 2020 г. нараства с 8.1%, а спрямо 2016 г. – увеличението е с 29.1%. Външнотърговското салдо за периода 2016-2021 г. е положително, но с тенденция на намаление.

Таблица: Външнотърговски баланс с преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021), в млн. EUR

Графика: Външнотърговски обмен с преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021), млн. EUR

7.2. Внос

Виж пълната версия на анализа.

През 2021 г. продължава увеличението на вноса на преработени и консервирани плодове и зеленчуци в България. В стойностно изражение увеличението на вноса на годишна база е с 8.3%, а спрямо 2016 г. – с 42%.

Делът им във вноса на страната е 0.66%, като се запазва приблизително постоянен за целия период 2016-2020 г., с леко увеличение през 2020 г.

¹¹ Данните за внос и износ за 2019 и 2020 г. са ревизирани. НСИ актуализира всички стойности при последващи ревизии. Данните за 2021 г. са предварителни.

Таблица: Внос на преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021), в хил. EUR

Графика: Структура на стойностния обем на внесените преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021),%

Таблица: Внос на преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-

Графика: Структура на внесените количества преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021),%

Данните за внос по количества (тона) и стойност (хил. EUR) на всички продуктови групи са представени в [Приложение 3](#) към анализа.

7.2.1.Преработени и консервирани зеленчуци

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Внос на преработени и консервирани зеленчуци (продуктова структура 2020-2021), %

7.2.2.Преработени и консервирани плодове

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Внос на преработени и консервирани плодове (продуктова структура 2020-2021), %

7.2.3.Плодови и зеленчукови и сокове

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Внос на плодови и зеленчукови сокове (продуктова 2020-2021), %

7.2.4.Сосове и подправки

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Внос на сосове и подправки (2020-2021), структура %

7.3. Износ

През 2021 г. износът на консервирани плодове и зеленчуци нараства. На годишна база, стойностният обем на изнесените количества нараства с 8%, а в сравнение с 2016 г. увеличението е с 18.8%.

Делът на изнесените консервирани плодове и зеленчуци в общия износ на страната през 2021 г. е 0.8%, а за 2020 г. е 0.9%.

Таблица: Износ на преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021), в хил. EUR

Графика: Структура на стойностния обем на изнесените преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021),%

Таблица: Износ на преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021), в тона

Графика: Структура на изнесените количества преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021),%

Данните за износ по количества (тона) и стойност (хил. EUR) на всички продуктови групи са представени в [Приложение 4](#) към анализа.

7.3.1.Преработени и консервирани зеленчуци

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Износ на преработени и консервирани зеленчуци (продуктова структура 2020-2021), %

7.3.2.Преработени и консервирани плодове

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Износ на преработени и консервирани плодове (продуктова структура 2020-2021), %

7.3.3.Плодови и зеленчукови сокове

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Износ на плодови и зеленчукови сокове (продуктова структура 2020-2021), %

7.3.4.Сосове и подправки

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Износ на сосове и подправки (продуктова структура 2020-2021), %

7.4. Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци

7.4.1. Външно-търговски баланс

Виж пълната версия на анализа.

Таблица: Външнотърговски обмен с пресни плодове и зеленчуци (2016-2021), млн. EUR

Графика: Външнотърговски обмен с пресни плодове и зеленчуци (2016-2021)

7.4.2. Внос

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Внос на пресни плодове и зеленчуци (продуктова структура 2020-2021), %

7.4.3. Износ

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Износ на пресни плодове и зеленчуци (продуктова структура 2020-2021), %

Данните за внос и износ на пресни плодове и зеленчуци са посочени в [Приложение 5](#) и [Приложение 6](#).

7.5. Регионални пазари

7.5.1. Внос

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Водещи страни, от които се внасят пресни и преработени плодове и зеленчуци, и хранителни продукти от тях (2020-2021), млн. EUR

7.5.2. Износ

Виж пълната версия на анализа.

Графика: Водещи страни, за които се изнасят пресни и преработени плодове и зеленчуци, и хранителни продукти от тях (2020-2021), млн. EUR

VIII . Предприятия от сектора

8.1. Активи и пасиви	30
8.2. Рентабилност, ликвидност, задлъжнялост, стабилност.....	30
8.3. Конкуренция, пазарен дял	30
8.4. Сертифицирани фирми	31

8.1. Активи и пасиви

Виж пълната версия на анализа.

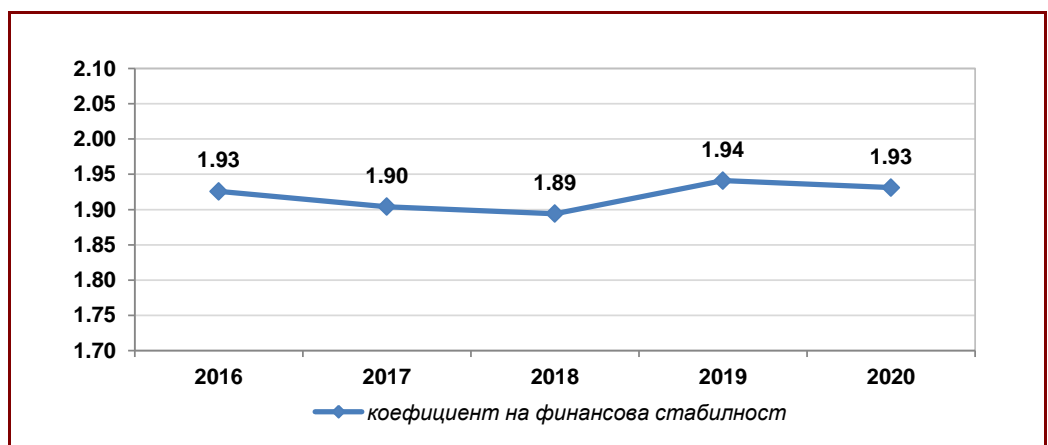
Графика: Активи, нетни приходи от продажби, печалба (2016-2020), млн. лева

8.2. Рентабилност, ликвидност, задлъжнялост, стабилност

Виж пълната версия на анализа.

Таблица: Основни показатели на предприятията от сектора (2016-2020)

Графика: Коефициент на финансова стабилност (2016-2020)

8.3. Конкуренция, пазарен дял

Виж пълната версия на анализа.

8.3.1. Водещи предприятия по общо приходи

Топ предприятия от сектора по общо приходи за 2020 г.

№	Предприятие	Общо приходи, хил. лв.
1	Агри България ЕООД - Радиново	62 960
2	Ойропак ЕООД - София	58 233

3	Куминяно Фрут ООД - Катунца	40 668
4	Виктория Нутс ЕООД - София	38 500
5	Олинеза Премиум ЕООД - Костинброд	35 924
...	...	
15	...	

Източник: Ciela.net

8.3.2. Водещи предприятия по печалба

Топ предприятия от сектора по печалба за 2020 г.

No_	Предприятие	Печалба, хил. лв.
1	Ойропак ЕООД - София	6 371
2	Агри България ЕООД - Радиново	4 670
3	Джили-Сой - Джихангир Ибрям ЕТ - Дулово	4 384
4	Братя Пепеч ООД - Поройно	3 763
5	Олинеза Премиум ЕООД - Костинброд	2 966
...	...	
15	...	

Източник: Ciela.net

8.3.3. Водещи предприятия по служители

Топ предприятия от сектора по брой на служителите (12.2021 г.)

No	Предприятие	Социално осигурени, към декември 2021 г.
1	Конекс – Тива АД - Оризово	361
2	Агри България ЕООД - Радиново	334
3	Ойропак ЕООД - София	259
4	Виктория Нутс ЕООД - София	233
5	Олинеза Премиум ЕООД - Костинброд	220
...	...	
15	...	

Източник: Ciela.net

8.4. Сертифицирани фирми

Сертифицираните предприятия по ISO, OHSAS, FSC, IFS, HACCP и предметите на сертификатите им, са представени в [Приложение 9](#).

IX . Дружества – Дайджест

Виж пълната версия на анализа.

- ♦ **Две пловдивски компании ще се дигитализират безплатно.** Две компании от Пловдив и областта ще се дигитализират безплатно. „Куминяно Фрут“ ООД, специализирана в преработката на плодови продукти, и „Обединена млечна компания“ ЕАД станаха победители в първия конкурс за дигитална трансформация на българската индустрия „Стартирай 4.0“. Те спечелиха безплатни лицензи за три дигитални приложения на "Шнайдер Електрик", организатор на конкурса. Над 30 предприятия взеха участие в инициативата „Стартирай 4.0“. Тя беше отворена за предприятията, които произвеждат продукти за крайно потребление в България, както български, така и представителства на международни компании. Двата победители „Куминяно Фрут“ и „Обединена млечна компания“ ще получат архитектура, която включва приложенията Machine Advisor, Augmented Operator Advisor и Machine SCADA Expert на "Шнайдер Електрик", които ще опростят работните процеси, ще дадат ценни данни за машините, с които се оперира в производството, и ще подобрят цялостния начин на работа. „Дзобеле България“ ЕООД получи наградата на Коника Минолта - смарт видеорешението Mobotix. И трите отличени компании, които оперират в България, са с чужди капитали. „Щастливи сме, че като организатор на конкурса „Стартирай 4.0“ поставихме началото на конкретни действия за дигиталната трансформация в българската индустрия“, коментира инж. Мария Топчийска, изпълнителен директор на умната фабрика на "Шнайдер Електрик" в Пловдив. Тя уточни, че дигитализацията става възможна, когато преди нея всички процеси са ясни, структурирани и опростени или са разбити на отделни операции.

Марица, 14 декември 2021

X . Нормативна уредба в сектора

Виж пълната версия на анализа.

XI . Приложения

Виж пълната версия на анализа.

XII . Индекс на таблиците и графиките

БВП, процентна промяна спрямо предходна година (2013-2023)	7
Инфлация, промяна спрямо предходна година (2013-2023)	8
Основни макроикономически показатели на България (2021)	9
Основни икономически показатели за сектора в България(2016-2020)	18
Таблица: Производство, предварителни месечни данни (2020-2021)	19
Таблица: Производство, годишни данни (2016-2020).....	20
Таблица: Продажби на вътрешния пазар, месечни предварителни данни (2020-2021)	23
Таблица: Общи продажби на производителите на консервирани плодове и зеленчуци (2016-2020)	24
Графика: Структура на стойностния обем на продажбите (2019-2020), %.....	24
Графика: Структура, общи продажби, консервирани зеленчуци (2019-2020),%	24
Графика: Преработени и консервирани зеленчуци (Продажби 2016-2020), в хил. тона.....	24
Графика: Структура, общи продажби, консервирани плодове (2019-2020),%.....	25
Графика: Преработени и консервирани плодове (Продажби 2016-2020), в хил. тона	25
Графика: Структура, общи продажби, сокове (2019-2020),%	25
Графика: Плодови и зеленчукови сокове (Продажби 2016-2020), в млн. литра	25
Графика: Структура, общи продажби, сосове и подправки (2019-2020),%	25
Графика: Сосове и подправки (Продажби 2016-2020), в хил. тона	25
Таблица: Външнотърговски баланс с преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021), в млн. EUR	26
Графика: Външнотърговски обмен с преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021), млн. EUR	26
Таблица: Внос на преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021), в хил. EUR	27
Графика: Структура на стойностния обем на внесените преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021),%.....	27
Таблица: Внос на преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-	27
Графика: Структура на внесените количества преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021),%	27
Графика: Внос на преработени и консервирани зеленчуци (продуктова структура 2020-2021), %.....	27
Графика: Внос на преработени и консервирани плодове (продуктова структура 2020- 2021), %	27
Графика: Внос на плодови и зеленчукови сокове (продуктова 2020-2021), %.....	27
Графика: Внос на сосове и подправки (2020-2021), структура %	27
Таблица: Износ на преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021), в хил. EUR	28
Графика: Структура на стойностния обем на изнесените преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021),%.....	28
Таблица: Износ на преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021), в тона.....	28
Графика: Структура на изнесените количества преработени и консервирани плодове и зеленчуци (2016-2021),%	28
Графика: Износ на преработени и консервирани зеленчуци (продуктова структура 2020-2021), %.....	28
Графика: Износ на преработени и консервирани плодове (продуктова структура 2020-2021), %.....	28
Графика: Износ на плодови и зеленчукови сокове (продуктова структура 2020- 2021), %	28
Графика: Износ на сосове и подправки (продуктова структура 2020-2021), %	28

Таблица: Външнотърговски обмен с пресни плодове и зеленчуци (2016-2021), млн.EUR	29
Графика: Външнотърговски обмен с пресни плодове и зеленчуци (2016-2021)	29
Графика: Внос на пресни плодове и зеленчуци (продуктова структура 2020-2021), %	29
Графика: Износ на пресни плодове и зеленчуци (продуктова структура 2020-2021), %	29
Графика: Водещи страни, от които се внасят пресни и преработени плодове и зеленчуци, и хранителни продукти от тях (2020-2021), млн. EUR	29
Графика: Водещи страни, за които се изнасят пресни и преработени плодове и зеленчуци, и хранителни продукти от тях (2020-2021), млн. EUR	29
Графика: Активи, нетни приходи от продажби, печалба (2016-2020), млн. лева.....	30
Таблица: Основни показатели на предприятията от сектора (2016-2020).....	30
Графика: Коефициент на финансова стабилност (2016-2020)	30
Топ предприятия от сектора по общо приходи за 2020 г.	30
Топ предприятия от сектора по печалба за 2020 г.	31
Топ предприятия от сектора по брой на служителите (12.2021 г.)	31